

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 140 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

- © Харківський національний медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В., Фоміна Л. В. та ін., 2025.

Лінь Ваньі ЕСТЕТИЧНИЙ СМАК ОСОБИСТОСТІ В ПЕДАГОГІЦІ ВИЩОЇ ШКОЛИ	56
Макарова К. О., Калініченко О. В. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА МОЛОДІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	57
Мельник Д. П., Фідяєва Т. С. СКЛАДНОЩІ ЩОДО НАВЧАННЯ ОНЛАЙН	59
Міршук Р. О., Абасалієва О. М. ТИПОВІ ПРИЧИНИ КОНФЛІКТІВ МІЖ ВИКЛАДАЧАМИ ТА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ	60
Панченко М. В., Старкова І. В., Тіщенко О. М., Троценко О. В. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ЗВО.....	61
Полевська В. О., Фоміна Л. В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОФЛАЙН-НАВЧАННЯ	62
Разумна А. Г. КОПІНГ-СТРАТЕГІЇ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У ВАЖЛИВИХ СФЕРАХ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	63
Разумна А. Г., Кудрявцева Т. О., Гиря М. П. ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ГІБРИДНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	65
Рзасва Н. А., Калініченко О. В. ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ У ДИТЯЧИХ ЗАКЛАДАХ ЛІКУВАННЯ	66
Рибалко Л. С., Хоу Цзіньсун 2Д-АНІМАЦІЙНІ ФІЛЬМИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ НАОЧНОСТІ НАВЧАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ШКОЛИ	67
Роман Т. О., Скорбач Т. В ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЗА КОРДОНОМ	68
Савіна В. В. АНАЛІЗ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ.....	69

ТИПОВІ ПРИЧИНИ КОНФЛІКТІВ МІЖ ВИКЛАДАЧАМИ ТА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

Мірушук Р. О., Абасалієва О. М.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Вертикальні конфлікти в закладах вищої освіти впливають на якість освітнього процесу, ускладнюючи передачу інформації та знижуючи ефективність засвоєння матеріалу. Для покращення ситуації необхідно запровадити унормовані політики та процедури реагування на конфлікти, що сприятиме підтримці конструктивного клімату та взаємній повазі в освітньому процесі.

Проблема конфліктів між здобувачами освіти й викладачами є традиційним об'єктом дослідження педагогіки та частиною ширшої теми педагогічних конфліктів. Психологи, такі як І. Ващенко, С. Гіренко, С. Гарькавець, Н. Білик та інші, детально вивчали психологічні аспекти цих конфліктів, включаючи причини, наслідки, закономірності розвитку, методи врегулювання та профілактики, а також особливості поведінки учасників у різних умовах.

Конфлікти між викладачами і здобувачами освіти виникають з різних причин, зокрема через кризові життєві ситуації, незадоволення очікуваннями, низький рівень підготовки, високі вимоги викладачів, відсутність мотивації або проблеми з професіоналізмом. Також конфлікти можуть бути пов'язані з кризами у освітньому процесі або низьким рівнем культури освіти, відсутністю формальних процедур для вирішення проблем, непоінформованістю учасників і слабким студентським самоврядуванням. Крім того, конфлікти можуть бути спричинені протиправною поведінкою, як необ'єктивне оцінювання чи корупція.

Варто зауважити, що педагогічний конфлікт може містити потенціал для розвитку обох сторін. Такі ситуації є своєрідним протиборством між учасниками з різним статусом, що вимагає від здобувачів освіти значної ініціативи, мотивації та вкладення пізнавальних і часових ресурсів, щоб обґрунтувати свою позицію.

Ознакою професіоналізму викладача є його конфліктологічна компетентність, яка, за С. Гіренко, визначається здатністю цілеспрямовано створювати, управляти та вирішувати конфлікти в освітньому процесі. Такі конфлікти можуть бути корисними, якщо вони сприяють особистісному та професійному розвитку здобувачів освіти.

Однак аналіз наукових джерел засвідчує потенційну можливість узагальнення здебільшого негативних наслідків педагогічних конфліктів. Конфлікти між викладачами і здобувачами освіти мають різнорівневі наслідки. На індивідуальному рівні вони призводять до зниження пізнавального інтересу здобувачів освіти, ускладнення процесу адаптації або дезадаптації, а також негативно впливають на формування професійної ідентифікації.

На груповому рівні наслідки проявляються у зниженні авторитету викладача, формуванні атмосфери недовіри, осуду та тиску, що руйнує позитивний соціально-психологічний клімат у колективі. Також здобувачі освіти засвоюють хибні моделі самоствердження, лідерства та взаємодії, що посилює напруженість у групі.

На інституційному рівні конфлікти погіршують репутацію закладу вищої освіти, знецінюють зусилля викладачів, які прагнуть створити сприятливі умови для навчання, та створюють ґрунт для поширення подібних конфліктів серед здобувачів освіти і викладачів.

Необхідно зазначити, що відповідальність за конфлікти такого типу у сторін неоднакова. Викладацька діяльність є професійною для викладачів, отже вимагає від них уміння керувати не тільки своєю поведінкою чи висловлюваннями, а й управляти конфліктними ситуаціями, що складаються у освітньому процесі, у тому числі – навчати здобувачів освіти ефективним навичкам вирішення конфліктів.

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ЗВО

Панченко М. В., Старкова І. В., Тищенко О. М., Троценко О. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Натепер освіта в Харківському національному медичному університеті передбачає навчання студентів за спеціальністю «Медсестринство», що зумовлює опанування багатьох дисциплін та засвоєння практичних навичок. Разом зі складністю навчання виникає багато психологічних проблем, що включають низку об'єктивних причин, основними з яких є різноманітність віку здобувачів освіти, який іноді фіксується на рівні після сорока років; проходженням багатьох років після попереднього навчання; широкою імплементацією в навчальний процес сучасних технологій; теперішньою ситуацією в Україні внаслідок воєнного стану тощо.

Перед науково-педагогічними працівниками постає завдання повного нівелювання або суттєвого зменшення психологічних проблем у прошарку студентів – майбутніх фахівців за спеціальністю «Медсестринство».

Задля розв'язання проблеми за основу взяли необхідність афіліації здобувачів освіти в освітнє середовище Харківського національного медичного університету, що має сталі традиції, включає здобутки багатьох поколінь викладачів – працівників університету та студентів, які стали частиною медичного суспільства України та всього світу.

Деканатом III медичного факультету проводяться всі можливі напрямки роботи, щоб подолати психологічну невпевненість здобувачів освіти за фахом «Медсестринство». Представники цього прошарку студентів є членами студентського самоврядування за обраними, згідно з власним бажанням,